

Тузувчи Мажидова Ш.А., Арипова А.А.

“Pedagogika. Psixologiya” fanidan 4-Amaliy mashg'ulot

Mavzusi: “Bilish jarayonlarini rivojlantirishga oid mashqlar”

Amaliy mashg'ulotning ta'limiy maqsadi:

Talabalarda diqqatda ongning voqelikka nisbatan tanlab munosabatda bo'lishi xususiyati namoyon bo'lishi haqida tushuncha berish. Psixologiyada sezgilarimizning, idrokimizning, tasavvurimiz bizga tevarak- atrofdagi narsa va xodisalar haqida dastlabki axborotlarni yetkazib turuvchi kanallar bo'lib xizmat qilishi haqida tushuncha berish.

Amaliy mashg'ulotning tarbiyaviy maqsadi:

Talabalarning bilish jarayonlarining mukammal bilish odamning aql-idrokini o'stirish, diqqatning tuzilishi, nutqini taraqqiy ettirish, bilimlarni chuqur egallashga muxim omil ekanligini tushuntirish. Psixologik bilim noto'g'ri g'oyalarga qarshi kurashda kuchli g'oyaviy qurol sifatida ko'llanilishiga ko'maklashish.

Amaliy mashg'ulotning rivojlantiruvchi maqsadi:

Diqqatningg, sezish jarayonlari asosiy xususiyatlari haqida.

Fazo, vaqt va xarakatlarni idrok etish. Idrok qonuniyatlari. Xotiraning individual xususiyatlari.

Tafakkur haqida umumiy tushuncha. Tafakkur turlari. Tafakkur operatsiyalari. Tafakkurning individual xususiyatlari. Intellect va nutqning rivojlanishi.

.

Amaliy mashg'ulotni jihozlash:

Psixologiyada diqqatningg asosiy xususiyatlari sezishning klassifikatsiyasi Xotiraning individual xususiyatlari, nutq turlariga oid slaydlar, proektor, tayanch signallar.

Amaliy mashg'ulotda foydalaniladigan texnologiya:

Lokal darajada foydalanadigan texnologiya.

Asosiy atama va tushunchalar.

Bilish jarayonlari: Diqqat, sezgi, idrok, tafakkur, xotira, nutq.

Amaliy mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism.

1. Davomatni aniqlash.

2. Talabalarning o'quv motivlarini faollashtirish. (B.B.B., aqliy xujum, o'yin mashqlari).

3. Talabalarga bugungi **amaliy mashg'ulotning** mavzusini e'lon qilish.

Talabalarni **amaliy mashg'ulotning** rejasi, maqsadi borishi, bajariladigan o'quv topshiriqlari bilan tanishtirish.

II. Mavzuni o'rganish.

<i>Talabalar soni:</i> 20-25 nafar	<i>Vaqt:</i> 4 soat
<i>Seminar mashg'ulotining shakli:</i>	Individual topshiriqlanish bajarishga asoslangan mashg'ulot
<i>Seminar mashg'ulotining rejasi:</i>	1. Diqqat turlari va asosiy xususiyatlari. 2. Sezish jarayonlari xaqida umumimiy tushuncha 3. Xotira jarayonlarining xarakteristikasi 4. Idrokning xususiyatlari va turlari 5. Tafakkurning individual xususiyatlari
<i>O'quv mashg'uloti maqsadi:</i>	Mavzu bo'yicha bilimlarni chuqur o'zlashtirishni ta'minlash.
<i>Pedagogik vazifalar:</i>	<i>O'quv faoliyatining natijalari:</i>
- mavzu bo'yicha bilimlari ongli ravishda o'zlashtirishning motivatsiyasini yaratadi; - mavzu bo'yicha bilimlarni mustahkamlab, chuqurlashtiradi; - o'z nuqtai nazarini bayon qilish hamda shakllantirish jarayonini tashkil etish. - Guruhlarda ishlash ko'nikma-sini hosil qiladi va rivojlantiradi.	- Psixologiyada bilish jarayonlari va ularning mohiyati xususida fikrlar bildiradi va tushuntiradi. - Diqqat xar qanday shaxs uchun va kishi faoliyatining barcha turlari xususidagi fikrlarni tushuntirib beradi; - Segi organlarining organizmdagi o'rnining ahamiyatini ochib beradi. - Tafakkurning turlicha qirralari haqidagi fikrlarni bildiradi
<i>O'qitish uslubi va texnikasi:</i>	Amaliy ishlash usuli, bahs-munozara, fikr almashish muhokama qilish.
<i>O'qitish vositalari:</i>	Tarqatma materiallar, slaydlar.
<i>O'qitish shakli:</i>	Jamoa va guruhlarda ishlash, hamkorlikda ishlash.
<i>O'qitish shart sharoiti:</i>	Texnik vositalarni qo'llashga mo'ljallangan auditoriya. Proektor.
<i>Monitoring va baholash:</i>	Og'zaki so'roq, savol-javob, tahlil natijalari.

Amaliy mashg'ulotning texnologik xaritasi.

Faoliyat bosqichlari	Faoliyat mazmuni	
	Pedagog	Talaba
1 - bosqich Kirish (15 daqiqa)	1.1. Talabalarining darsga tayyorgarligini tekshirish. 1.2. Tayanch so'zlar orqali so'rov o'tkazadi. Javoblarni umumlashtiradi. (1 ilova)	Javob beradi
2 - bosqich Asosiy bosqich (55 daqiqa)	2.1. Mavzu bo'yicha o'rganilgan savollar o'rta tashlanadi (2-ilova) 2.2. Talabalar 3 guruhga bo'linadi. Ularga topshiri? beriladi. (3-ilova) 2.3. Mavzu bo'yicha tayyorlangan topshiriqlarni tarqatadi.	2.1. Talaba o'z fikrini bayon etadi 2.2. Talabalar interfaol usulda guruhlariga bo'linadi.

	2.4. Baholash mezonlari bilan tanishtiradi.Qanday qo'shimcha o'quv materiallardan foydalanish mumkinligini tushuntiradi. Guruhda ishlashni tashkil etadi.	2.3. Topshiriqlar bilan tanishadilar. 2.4. Guruhga bo'linadilar,har bir guruhdan jamoalar chiqib, taqdimot o'tkazadi
3- bosqich Yakuniy (10 daqiqa)	3.1. Guruhlarda taqdimot o'tkazishni va bir birini baholashni tashkil etadi. Topshiriqni bajarish jarayonidagi xulosalarni umumlashtiradi, bilimlarni to'ldiradi. 3.2. Mavzu maqsadiga erishishdagi tinglovchilar faoliyati taxlil qilinadi va reyting asosida baholashadi. 3.3. Mavzu bo'yicha bilimlarni chuqurlashtirish uchun adabiyotlar ro'yxati beriladi.	Savollar beradilar. O'U mga qaraydi.

1-ilova

Tayanch iboralar

.Diqqat 2.sezgi 3.idrok 4.tafakkur 5. xotira 6. nutq	7.xayol 8.tasavvur 9.ong 10.ixtiyoriy 11.ruxiy 12. mantik 13 erkin fikrlash
---	---

2-ilova

Blits so'rov savollari

№	Savollar	Javoblar
1	Bilish jarayonlariga ta'rif bering.	
2	Diqqat turlari necha xil bo'ladi?	
3	Sezish jarayoniga ta'rif bering?	
4	Idrok qilish necha turga bo'linadi?	
5	Xotira protsessii nimalardan iborat?	
6	Tafakkur turlarini sanang	

3-ilova

“Chalkashtirilgan mantiqiy zanjirlar ketma-ketligi” interfaol metodi.

Bunda dastlab o'qituvchi psixikaning namoyon shakllari va ularning o'zaro bogliqligini

doskaga chalkashtirilgan holda yozib qo'yadi. So'ngra ulardan mazkur shakllarning qaysi guruhiga kirishiga qarab, psixik jarayonlar, psixik xolatlar va shaxsning xususiyatlarini aytadi.

Sezgilar	Emotsiyalar
Idrok	e'tiqodlilik
Diqqat	bardamlilik
Emotsiyalar	tetiklik
e'tiqodlilik	apatiya
bardamlilik	qiziquvchanlik
tetiklik	hayratlanish
apatiya	ishonchlilik
qiziquvchanlik	ijodiy ruhlanish
hayratlanish	iqtidor
ishonchlilik	aqliy salohiyat
ijodiy ruhlanish	xulq motivatsiyasi
yo'nalishlar	ish uslubi
temperament	mas'uliyat
xarakter	Xotira
qobiliyatlar	Tafakkur
Nutq	Xayol

PSIXIK JARAYONLAR	PSIXOLOGIK XOLATLAR	SHAXSNING XUSUSIYATLARI

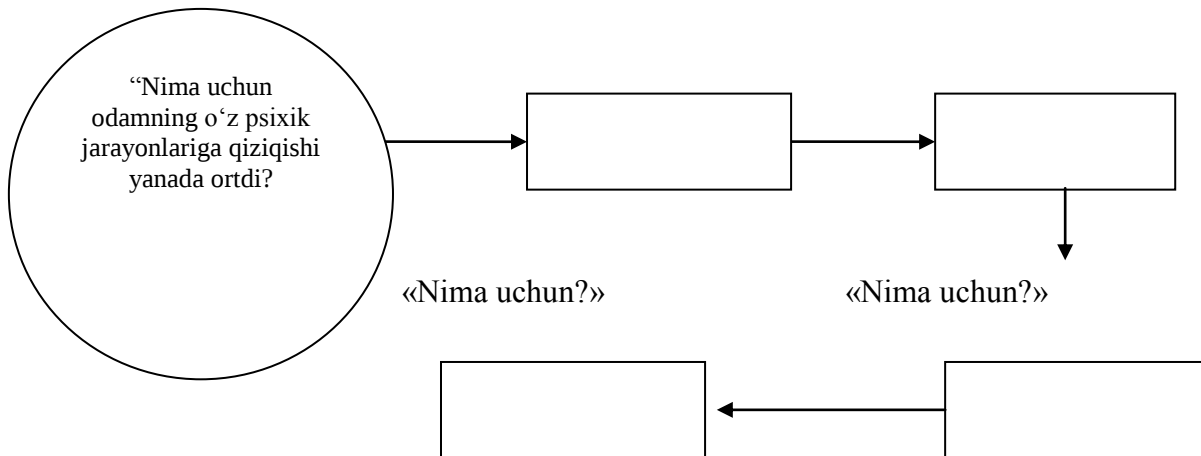
O'QUV TOPSHIRIQ:

«Nima uchun?» texnikasidan foydalanib savolning javoblarini jadval-sxemalariga yozib to'ldirish.

«Nima uchun?»

«Nima uchun?»

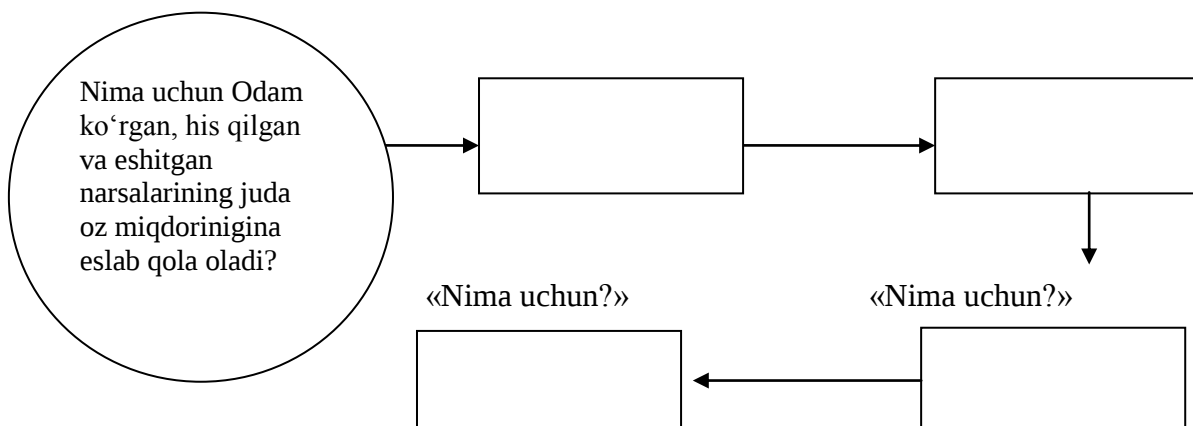
«Nima uchun?»

Nima uchun?»

«Nima uchun?»

«Nima uchun?»

<i>Bilaman</i>	<i>Bilishni hohlayman</i>	<i>Bilib oldim</i>
Bilish jarayonlarini	Xayol turlarni, xotira materialining muxim qismini, diqqatning asosiy xususiyatlarini	Diqqat turlarini, tafakkurning individual xususiyatlarini, odamda sezgi xosil bo'lishini nimalarga bog'lik ekanligini.

XULOSA.

Yuqorida bildirilgan fikrlardan kelib chiqib shuni xulosa qilib aytish mumkinki har bir pedagog pedagogikaning so'ngi yutuqlaridan xabardor bo'lishi, pedagogik mahoratga ega bo'lishi, talabalarni bilim, ko'nikma va malakalarini oshirishda xizmat qiladigan pedagogik texnologiyalari va metodlarini bilishi xamda amalda qo'lla olishi kerak. Bu esa har bir pedagogning mashg'ulotlarini qiziqarli va samarali bo'lishiga, o'z oldiga qo'ygan maqsadlariga erishishni ta'minlaydi. O'shandagina biz har jihatdan yetuk, barkamol shaxsni, raqobatbardosh kadrlarni tayyorlay olamiz va biz pedagoglar ham boshqa rivojlangan demokratik davlatlardagi kadrlar bilan bimalol raqobat qila olamiz. Hozirda davlatimizning o'z oldiga qo'ygan asosiy vazifalaridan biri ham shu masaladir.

Adabiyotlar:

- I.A.Karimov "Yuksak ma'naviyat yengilmas kuch" T. 2008y.
1. Karimov I.A. Uzbekiston buyuk kelajak sari. T., Uzbekiston, 1998.
 2. Karimov I.A. "Ma'naviy yuksalish yo'lida". T., "O'zbekiston", 1999.
 3. Karimov I. A. "O'zbekiston XXI asrga intilmoqda". T., "O'zbekiston", 1999.
 4. Abduraxmonov F. "Qadimgi sharq mamlakatlarida psixologik fikrlar taraqqiyoti". T., "O'zbekiston", 1995.
 5. Abduraxmonov F. "Odamlar bilan qanday muloqotga kirishish va yondoshish kerak". T., "O'qituvchi", 1996.
 6. Andreeva G.M. Sotsialnaya psixologiya. M., Aspekt press, 1999.
 7. Badmaev B.S.Psixologiya: kak yee izuchit i usvoit. M., Uchebnaya literatura, 1997.
 8. Davletshin M. va b. Psixologiya: Izoxli lugat. T., Ukituvchi, 1998.
 9. Karimova V. Ijtimoiy psixologiya. T., «Ukituvchi», 1994.
 - 10.Karimova V., Akromova F. Psixologiya. T, 2000.
 - 11.G'oziev E. Intelekt psixologiyasi. T, «O'qituvchi», 1990.
 - 12.G'oziev E. Psixologiya. T, «O'qituvchi», 1994.
 - 13.G'oziev E. Tafakkur psixologiyasi. T, «O'qituvchi», 1990.
- www.bilim.uz.
www.edu.uz - Vazirlik sayti
www.ziyo.edu.uz - Vazirlik sayti
www.performance.edu.uz - Vazirlik sayti.